

[Adolph Sørensen.]

gjorde det, så ville det altså sige, hvis disse 200 mill. kr. skulle stå til troende, at disse 20.000 virksomheder via licitationsordningen skulle have fået kunstigt forøget deres indtægt med gennemsnitligt 10.000 kr. årlig. Prøv at sammenholde dette tal med mestrenes indkomster efter indkomststatistikken; der vil ikke blive meget tilbage af indtægten, som er hæderligt erhvervet uden om licitationslovens fordyrende virkninger.

Den ærede ordfører for venstre konstaterede her, at der var en naturlig sammenhæng mellem venstres synspunkter, således som de var fremsat ved første behandling, og partiets krav om at få den særlige passus ind i boligforliget, hvorefter udskydning af for lave bud skulle forbydes. Og det ærede medlem hr. Axel Sørensen var inde på, at man den 18. januar i og med boligforliget opnåede enighed mellem de fire forligspartier om at forbyde for det første regulering af bud, for det andet at forbyde åbningsforbehold og for det tredje at forbyde udskydning af for lave bud. Det er jo kun betinget rigtigt, vil jeg da gerne sige til det ærede medlem. Det, der kom til at stå i boligforliget, desværre, var en kort og klar bestemmelse om, at der skulle gennemføres en licitationslov med forbud mod udskydelse af for lave bud. Og det er jo noget helt andet. Dette er altså blevet stærkt udvidet på en måde, som i hvert fald ikke boligforliget forpligtede de fire partier til.

Jeg skal ikke nægte, at om man ikke fra organisationernes side har akkviesceret ved det, så er forholdet efterhånden det, sådan som sagerne ligger, med boligforligets bestemmelser og den meget stærke modstand mod åbningsforbehold og forhåndsregulering, som jeg heller ikke er nogen tilhænger af; at det, hvorom den væsentligste uoverensstemmelse drejer sig, er problemet om en frivillig eller en tvungen anmeldelsesordning på licitationsområdet.

Det ærede medlem hr. Guldberg og andre ordførere, ja, samtlige andre ordførere, har i og for sig her erklæret, at det er rimeligt, at der gives mulighed for de bydende til at afholde møde. Det ærede medlem hr. Arne Larsen sagde temmelig kraftigt, at det må da være rigtigt, at møder kan afholdes, men kun hvis bygherrer og andre bydende end de organiserede har adgang. Ja men det er

jo slet ikke herom striden står. En sådan adgang har samtlige bydende altid haft og vil de også fortsat have efter de ønsker til formuleringen af disse bestemmelser, som er blevet forebragt udvalget af Entreprenørforeningen, Håndværksrådet og hele den lange række af håndværksorganisationer, der har prøvet at appellere til fornuften i udvalget i denne henseende. Nå, det at appellere til fornuften er jo, som Kumbel siger, verdens største slag i luften, og det har altså i hvert fald indtil videre ikke bragt resultat. Det beklager jeg meget.

Det, der for mig at se er helt ubegribeligt, er imidlertid, at man vil nægte organisationerne denne selvfølgeligelige ret til at forsamles. Grundlaget for enhver licitation — det er man enig om i øvrigt — bør være at nå frem til et fuldstændig entydigt grundlag for afgivelsen af buddene. Det er helt klart; det fremgår også af betænkningen og af det materiale, der har foreligget for udvalget, at en meget, meget stor procentdel af det projekteringsmateriale, der ligger til grund for licitationerne, er behæftet med uoverensstemmelser og tekniske mangler og fejl. Og hensigten med at afholde disse forhåndsmøder er alene at tilvejebringe dette entydige grundlag. Så er bare det spørgsmål tilbage: hvem skal så tage initiativet til at afholde disse møder? Der kan ikke være tvivl om, at dette initiativ må og skal ligge hos organisationerne. Man har henvist til, at organisationerne og de bydende kan få oplysning hos bygherren om, hvem der byder, men det hele bliver jo én eneste stor gættekonkurrence, fordi organisationerne og tilfældige andre bydende ikke — i hvert fald slet ikke organisationerne — kan vide noget om, at der foregår eller forestår en licitation dette eller hint sted. Det vil altså være uomgængelig nødvendigt, hvis dette apparat skal virke til lige gavn for udbyderen, bygherren, arkitekt og ingeniører og tilbudgivere, at initiativet til indkaldelse til møderne kommer til at ligge hos organisationerne. At det er lige så selvfølgeligt, at organisationerne med dette ønske alene følger det mål at skabe ordnede, klare linjer og forhold inden for licitationsområdet, skulle det vel være overflødigt at sige. Jeg mener ikke — og det vil alle, der har beskæftiget sig med licitationer, også anse for at være af betydning — at man kan overlade